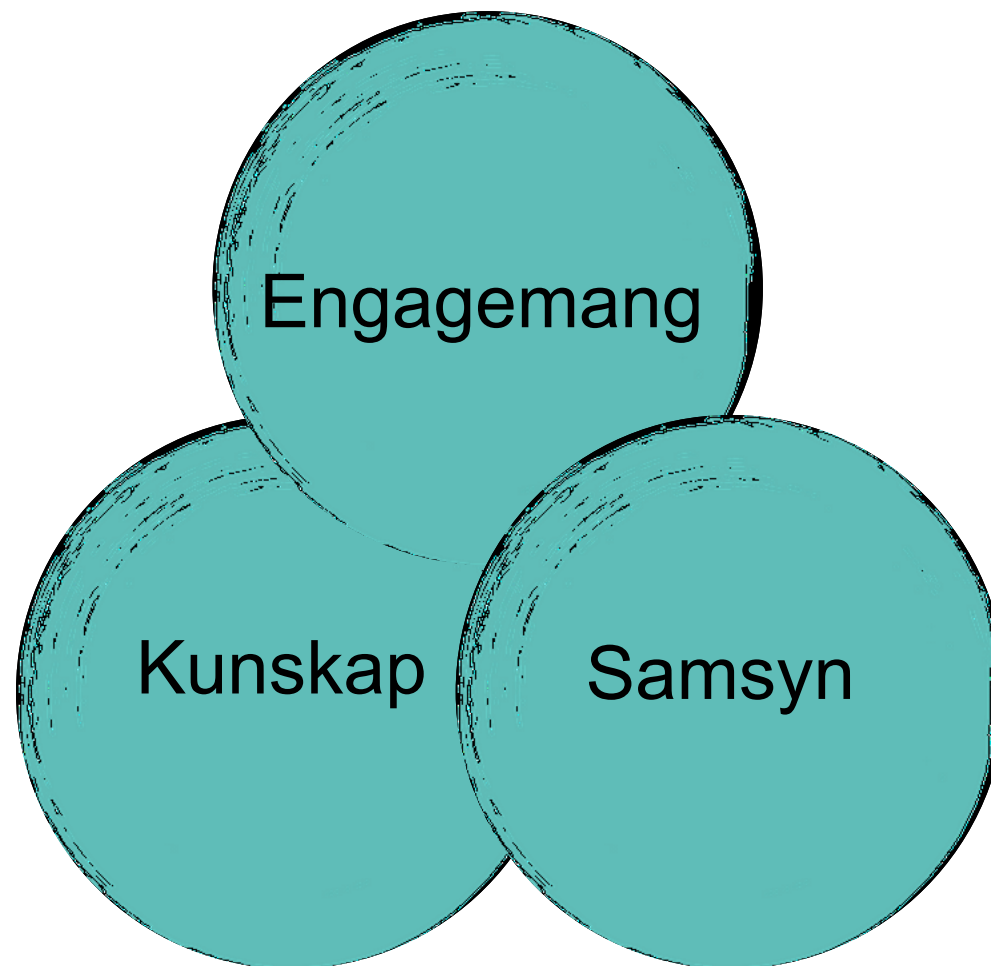

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

En skola för alla Uppstartskonferens

15 mars 2018

EN SKOLA FÖR ALLA

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Moderator: Henrik Erlandsson, delprojektledare Fyrbodals kommunalförbund

09.00 Presentation av projektet "En skola för alla"

Lisa Gillström, projektledare

09.15 Presentation av projektets moduler

Moa Mannesson, delprojektledare Skaraborgs kommunalförbund

Henrik Erlandsson, delprojektledare Fyrbodals kommunalförbund

Annica Anegren, delprojektledare Samordningsförbundet Väst

Mikael Szanto, delprojektledare Boråsregionen Sjuhärad kommunalförbund

10.15 Fika

10.30 Projektet i ett större sammanhang

Elisabeth Rahmberg, folkhälsochef avdelning folkhälsa Västra Götalandsregionen

10.50 Att motverka skolavhopp – vad krävs?

Göran Henriksson, medicinsk rådgivare Västra Götalandsregionen

11.35 Plug-In – erfarenheter och framgångsfaktorer

Sofia Reimer, projektledare Göteborgsregionens kommunalförbund

12.05 Lunch våning 2

13.05 Cafésamtal

En informell dialogövning där konferensdeltagarna medverkar.
Syftar till att samtala kring viktiga frågor, utbyta erfarenheter, lyfta fram gemensam kunskap och stärka gemenskapen i projektet.

Leds av Henrik Erlandsson, delprojektledare Fyrbodals kommunalförbund

13.45 Redovisning av cafésamtal (inkl. fika)

Leds av Henrik Erlandsson, delprojektledare Fyrbodals kommunalförbund

14.30 Goda erfarenheter

Ingela Backman, verksamhetsledare, Skövde kommun Ung Arena 9.0
Catarina Jacobson, samordnare IM-programmen, Munkedals kommun
Zora Björklund, projektledare/coach, Startskottet Svenljunga och Tranemo Kommun
Sally Zeller, arbetsterapeut, Steg1 Uddevalla Samordningsförbundet Väst

16.00 Slut för dagen

Vad är En skola för alla?

*Fyra parter som **kraftsamlar**:*

- Skaraborgs kommunalförbund (projektägare)
- Fyrbodals kommunalförbund
- Boråsregionen Sjuhärad's kommunalförbund
- Samordningsförbundet Väst

Finansieras av Europeiska Socialfonden (ESF)

Vad är En skola för alla?

Planering- och analysfas	170401-171031
Genomförandefas	171101-200131 (27 mån)
Avslutningsfas	200201-200331

Varför är projektet viktigt?

Källa: Nationella siffror, Skolverket

EN SKOLA FÖR ALLA

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

**Fullföljda
gymnasiestudier**
allt viktigare för
arbete

**Avhopp från
gymnasiet ökar
risken** för att en
individ ska hamna i
**arbetslöshet och
utanförskap**

**Ogynnsam
utveckling** gällande
fullföljda studier och
skolavhopp i
projektets
geografiska område

**Minskade
skolavhopp är en
prioriterad fråga**

*(VG2020, strategi för
tillväxt och utveckling i
Västra Götaland)*

EN
SKOLA
FÖR ALLA

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Projektets övergripande mål

*Att fler unga klarar sin utbildning alternativt kommer i arbete
och att färre hoppar av skolan*

Ungdomar i fokus

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda studier och minskade skolavhopp

EN
SKOLA
FÖR ALLA

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Andra målgrupper

Vi vill även engagera **kommunalt aktivitetsansvariga, studie- och yrkesvägledare, skolpersonal, chefer, politiker** och övriga som arbetar med målgruppen genom att stärka dem i arbetet med att minska skolavhopp och främja fullföljda studier

Vilka resultat ska vi uppnå under projekttiden?

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

400 individer
ska delta i
projektets
aktiviteter

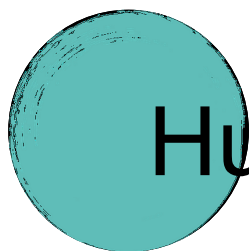
Individer ska
känna **ökad
motivation till
studier**

Ökat intresse för
**yrkes-
utbildningar**

Individer ska
känna sig
**inkluderade i
skolan**

60 % av
deltagarna ska i
**studier eller
arbete** under
projektet

Stegförflyttningar
mot
studier/arbete

Hur ska vi lyckas med det?

Modul 1:

Förstärkt KAA – samordnad struktur, organisation och tidig samverkan
(Huvudansvar: Skaraborgs kommunalförbund)

Modul 2:

Främja närvaro och inkludering i skolan – normmedvetenhet och lärmiljö
(Huvudansvar: Fyrbodals kommunalförbund)

Modul 3:

Steg 1 - att förbereda unga för studier och arbete
(Huvudansvar: Samordningsförbundet Väst)

Modul 4:

Ungas psykiska hälsa
(Huvudansvar: Boråsregionen Sjuhärad kommunalförbund)

Modulerna kommer att genomföras i olika utsträckning i respektive delregion

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Modul 1

Förstärkt KAA – samordnad struktur, organisation och tidig samverkan

Förstärkt kommunalt aktivitetsansvar

- Stärka KAA
- Skapa och utveckla nätverk för KAA
- Öka kunskapen om KAA
- Tidigt och tydligt informationsutbyte mellan hemkommun och gymnasieskola

Förstärkt kommunalt aktivitetsansvar - exempel

- Förstärka resurser för KAA
 - Nya metoder för uppsökande arbete
 - Ökad samverkan med relevanta parter kommunen
 - Arbete både individuellt och i grupp
-
- Ex. Ulricehamn

Samordnad struktur, organisation och tidig samverkan

- I pilot, testa system för frånvarohantering och elevuppföljning för KAA
- Testa nya rutiner och arbetssätt för att identifiera ungdomar i riskzonen för skolmisslyckanden
- Stärkta övergångar mellan skolstadier

Att mäta frånvaro - varför är det viktigt?

- Närvaro är viktigt för att kunna nå kunskapsmålen, och utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål
- Betydelsen av att ha en avklarad utbildning blir allt viktigare för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden
- Frånvaro samvarierar med senare arbetslöshet, psykiska besvär, missbruk och andra riskbeteenden
- Viktigt att fånga upp frånvaro tidigt

Källa: Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera, SOU 2016:94

Testa system för frånvarohantering - exempel

- I pilot testa IKE-system ELIN samt modulen KAA
- Test med fiktiva elever- riktiga scenarion under hösten 2018
- Ex. Fyrbodals kommunalförbund

Stärka närvaro - exempel

- Arbete med att stärka närvaro för elever på högstadiet
- Mål att öka behörighet till gymnasiet
- Individcentrerade insatser för unga i riskzonen
- Fokus på bemötande och flexibilitet
- Ex. Karlsborg, Götene, Bollebygd
- Närvaro-frånvaro arbete
- Ex. Strömkullegymnasiet i Bengtsfors

Samordnad struktur, organisation och tidig samverkan

- Motivationsarbete individuellt och i grupp
- Bidra till ökad samverkan skola arbetsliv
- Bidra till ökad samverkan inom och mellan kommuner

Ökad samverkan - exempel

- Närvaroteam med samverkan mellan olika sektorer
 - Tvärprofessionellt team
 - Ex. Mariestad
-
- Stärka upp KAA genom att bättre samordna insatserna i kommunen
 - EX. Mark

Plug In

- Konceptet Plug In utförs på gymnasieskolor, HT-2018 - HT2019
- Lokala projektverkstäder utgår från lokala förutsättningar
- Utbildning och processtöd i Plug In
- Ex. Skara, Falköping och Lidköping

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Modul 2

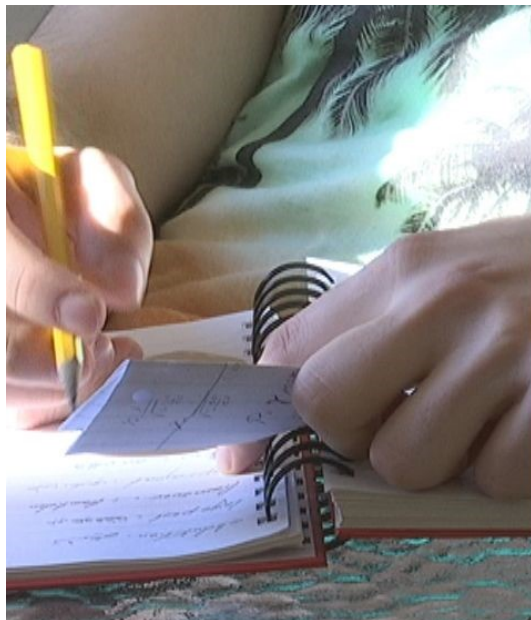
Främja närvaro och inkludering i skolan
– normmedvetenhet och lärmiljö

Projektets övergripande mål

***Att fler unga klarar sin utbildning alternativt kommer i arbete
och färre hoppar av skolan***

EN
SKOLA
FÖR ALLA

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

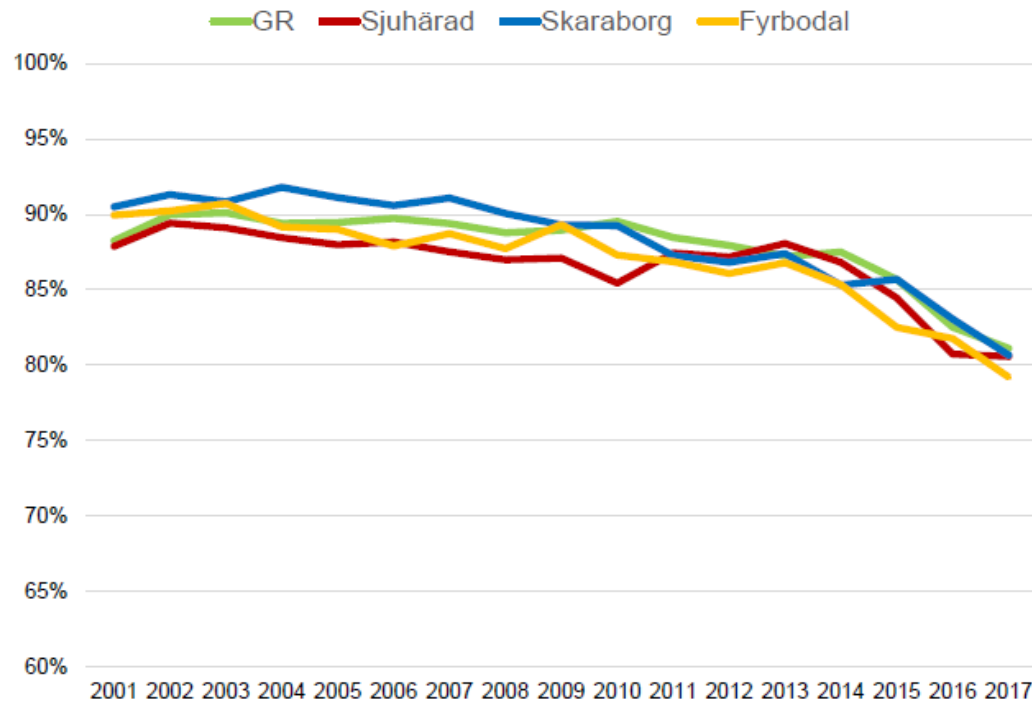

Bakgrund: Andelen gymnasiebehöriga elever

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Andelen avgångselever åk 9 med gymnasiebehörighet 2017

Källa: SIRIIS (2018) och
Göran Henriksson (2017)

Går *juridiska tjejer* förbi de *juridiska killarna* i utbildningskampen?

EN
SKOLA
FÖR ALLA

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Illustration: Annika Carlsson

Sveriges jämställdhetspolitiska mål

1. **En jämn fördelning av makt och inflytande.** Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
2. **Ekonomisk jämställdhet.** Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
3. **Jämställd utbildning.** Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
4. **Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.** Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
5. **Jämställd hälsa.** Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
6. **Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.** Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Källa: Regeringskansliet 2018

Främja närvaro och inkludering i skolan – normmedvetenhet och lärmiljö

- **Främja jämställda studie- och yrkesval i grundskolan**
Fem exempelskolor kommer att arbeta i ett utvecklingsarbete kring detta:
Valboskolan, Ängås och Henån skola, Hagaskolan och Sotenässkolan
- **Öka andelen nyanländas gymnasiebehörighet/alternativa vägar ut i arbete**
Två exempelskolor kommer att arbeta kring detta: **IM Munkedal + en skola till**
- **Främjande och inkluderande lärmiljöer**
Exempelskola som har åk 7-9 i Fyrbodal väljs ut som ska arbeta fördjupat med främjande och inkluderande lärmiljöer – **Vänersborg**

Huvudsakligt fokus är att arbeta strukturerat och målinriktat mot utbildningens mål (främjande, förebyggande och åtgärdande) för att främja inkluderande lärmiljöer

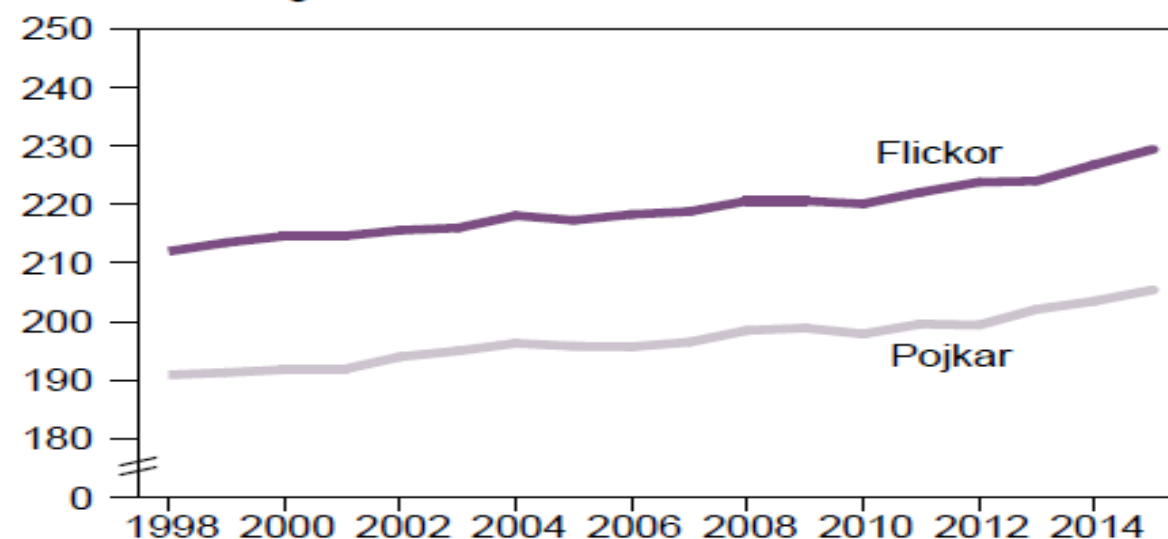
Meritvärdesutveckling pojkar och flickor som avslutat årskurs 9 mellan 1998 -2015

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Meritvärde¹⁾ för elever som avslutat årskurs 9, 1998–2015

Genomsnittligt meritvärde

1 Meritvärde är summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg. Det möjliga maxvärdet är 320 poäng.

Källa: Skolverket

Löneutvecklingen mellan de juridiska könen enligt SCB

2050

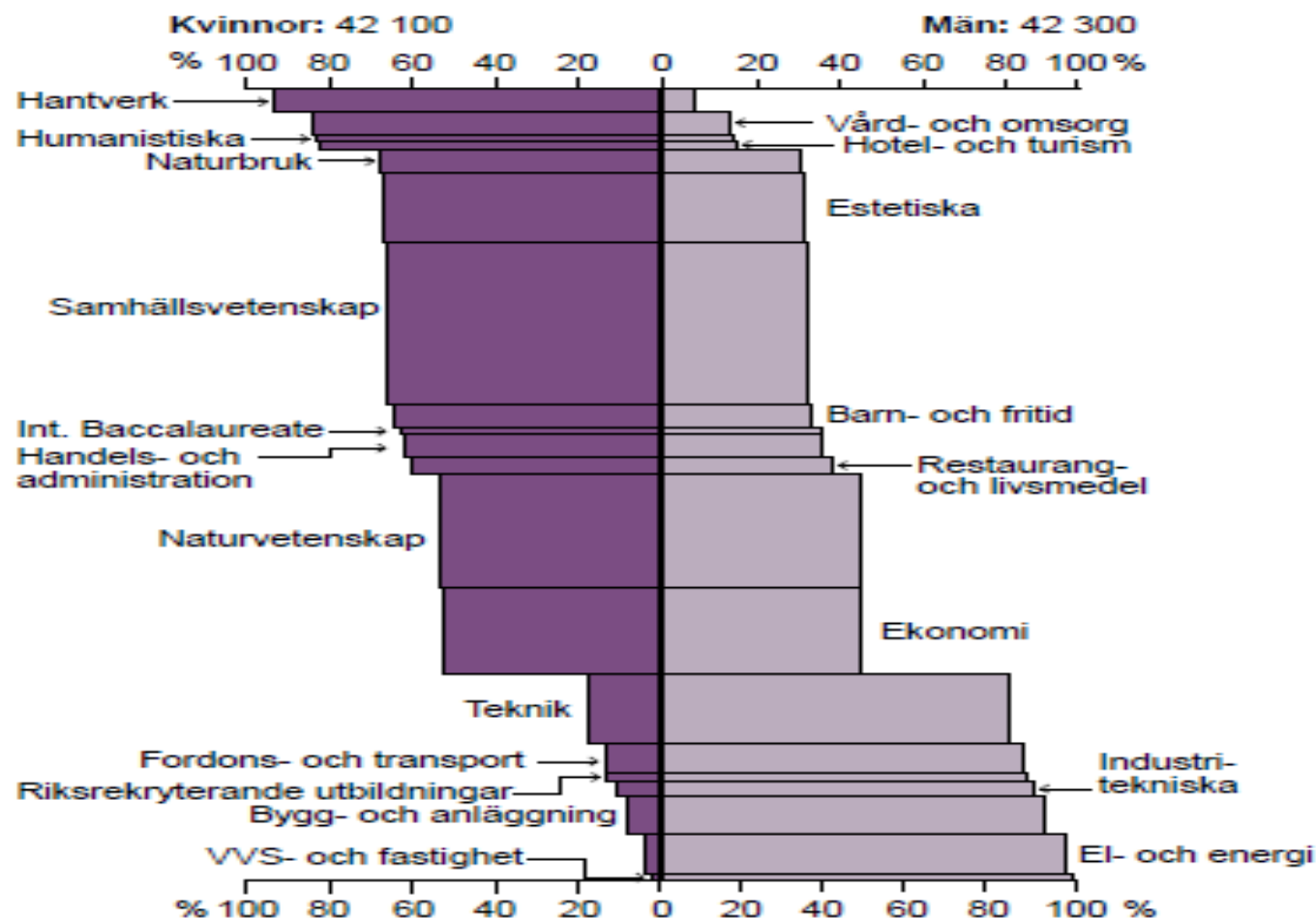
Först det året
kommer män och
kvinnor ha lika löner
om utvecklingen
fortsätter i samma
takt som nu.

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

EN SKOLA FÖR ALLA

Kraftsamling för fullföljda studier och minskade skolavhopp

Källa: Avgångna från gymnasieskolan, Skolverket

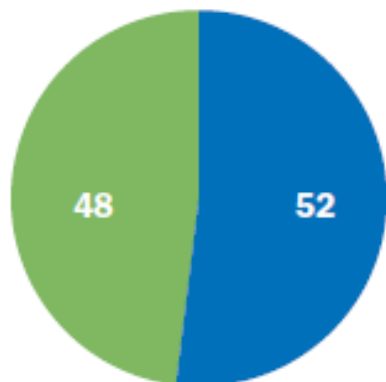
Statistiska centralbyrån

På tal om kvinnor och män 29

EN SKOLA FÖR ALLA

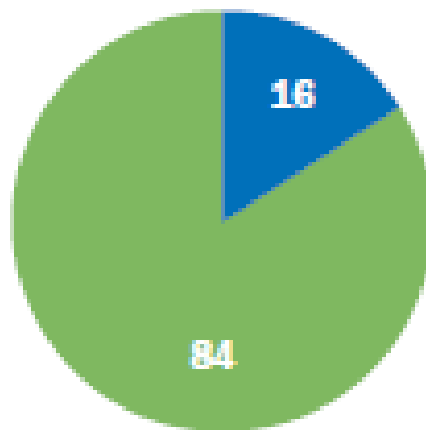
Kraftsamling för fullföljda studier och minskade skolavhopp

Könsfördelning (%), 2016/17

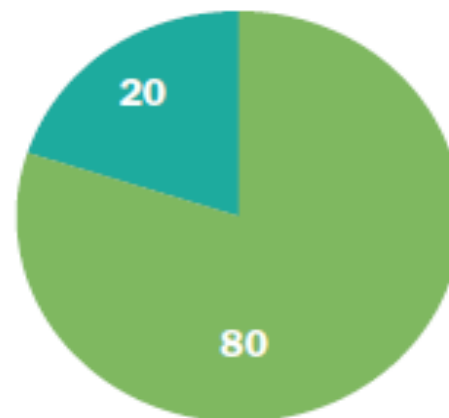
■ Kvinnor
■ Män

Ekonomiprogrammet

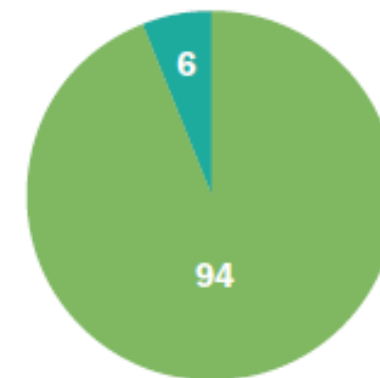
■ Kvinnor
■ Män

Teknikprogrammet

■ Kvinnor
■ Män

Vård- och omsorgsprogrammet

■ Kvinnor
■ Män

Hantverksprogrammet

Tabell 3.1 Asylsökande vuxna, barn och ensamkommande 2000–2016

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totalt vuxna och barn	16303	17530	31819	29648	43887	54259	81301	162877	28939
Barn	4830	4798	10495	9699	14151	16452	23110	70384	10909
Varav ensamkommande	350	398	2393	2657	3578	3852	7049	35369	2199

Källa: Migrationsverket

Öka andelen nyanländas gymnasiebehörighet/alternativa vägar ut i arbete

EN SKOLA FÖR ALLA

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Öka andelen nyanländas
gymnasiebehörighet/
alternativa vägar ut i
arbete

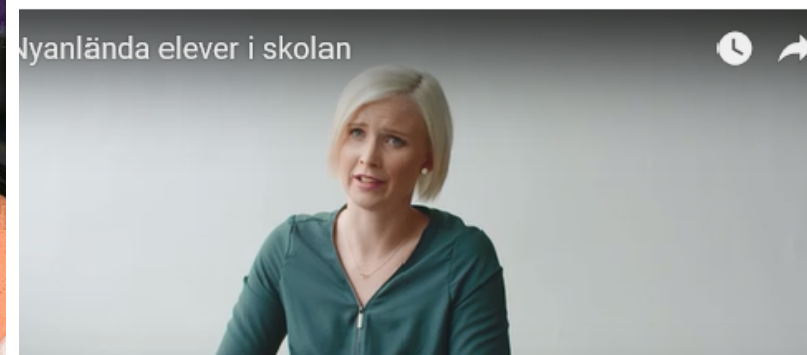
EN SKOLA FÖR ALLA

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

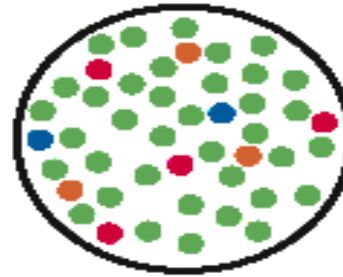
Öka andelen nyanländas
gymnasiebehörighet/
alternativa vägar ut i
arbete

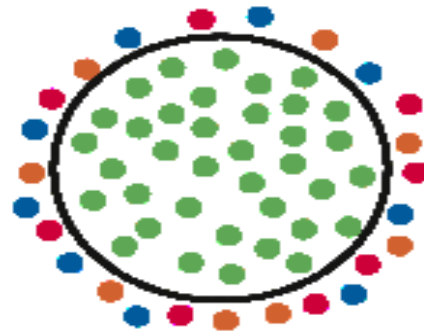
Rebecka arbetar på högstadiet i Mörbyskolan i Danderyds kommun, som lärare i
nyspråk och svenska som andraspråk. Sedan två år tillbaka arbetar hon med
nyanlända elever på, just nu med integrerad förberedelseklass.

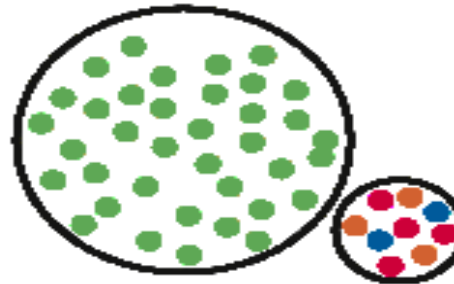
Främja

Inkluderung

Exkluderung

Segregation

Integration

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Modul 3

Steg 1 - att förbereda unga för studier och arbete

Syftet

- Bryta utanförskap
- Skapa en känsla av delaktighet
- Samordna insatser
- Vara Steg1 på väg vidare

Målgrupp

- Unga vuxna, 16 – 24 år med diffus problematik
- De som behöver mer/längre stöd än inremittenten kan erbjuda
- De som kan tillgodogöra sig metodiken
- Steg1 tar **inte** emot de personer med aktivt missbruk eller de som har en obehandlad psykisk ohälsa.

Metodiken

- Samtal/interaktion i grupp
- Skapa struktur på vardagen
- Social träning
- Arbeta motivationshöjande med t.ex. självkänsla, genom diskussioner
- Arbeta med stegförflyttningar på grupp och individnivå
- Öva på delaktighet, gemenskap, bekräftelse och insikt.
- Öva in nya tankemönster/sätt och på att våga fråga/ifrågasätta
- Skapa forum för deltagarna där de själva upptäcker vad de vill göra

Målsättningen är att

- Öka motivationen
- Förbereda personen för studier/arbetsträning/praktik/arbete
- Ha rätt kontakter vid avslut av Steg1
- Personen ska uppleva att insatsen hjälpt dem på vägen mot deras mål

Nå egen försörjning och ökad hälsa genom att:

- Få en högre aktivitetsnivå/tydligare struktur i vardagen
- Nå en ökad psykisk och fysisk hälsa
- Bryta utanförskap, social isolering, samt uppnå en känsla av sammanhang

Långsiktigt mål:

Finna, få och **behålla** en studieplats, en praktikplats eller ett gå till arbete

Steg1 – personalgruppen

/Uddevalla

- Rehabvägledare: arbetar med deltagarens inre och yttre process, samtal som är stödjande, motiverande, bearbetande och aktiverande
- Handledare: No limits, arbetar aktiverande och stödjande
- Arbetsterapeut: arbetar med aktivitets och funktionsbedömning
- Samtalsstödjare: från psykiatrin, finns tillgänglig vid behov

Hur remitteras deltagare till Steg1?

- Inremittent eller personen själv kontaktar Steg1 för studiebesök, aktuellt läge och viss bakgrund
- Studiebesök för personen **tillsammans** med inremittent, anmälan fylls i och aktuella underlag lämnas
- Personalen på Steg1 träffas och gör urval för nästa grupp
- Om plats **ej erbjuds**, ska det tydligt framgå vad personen behöver göra, för att kunna bli aktuell vid ett senare tillfälle

Tiden på Steg1

- Gruppverksamhet, 10 – 12 personer
- 2 förmiddagar och 2 eftermiddagar/vecka
- Föreläsningar, aktiviteter och studiebesök
- Under ca 5 månader
- Individuell avstämning med jämna mellanrum, individuella målsättningar ses över och justeras.
- Avstämning med inremittenter efter halva tiden

Personalen gör tillsammans med personen en **kartläggning**.

En plan gällande individuella målsättningar skrivs.

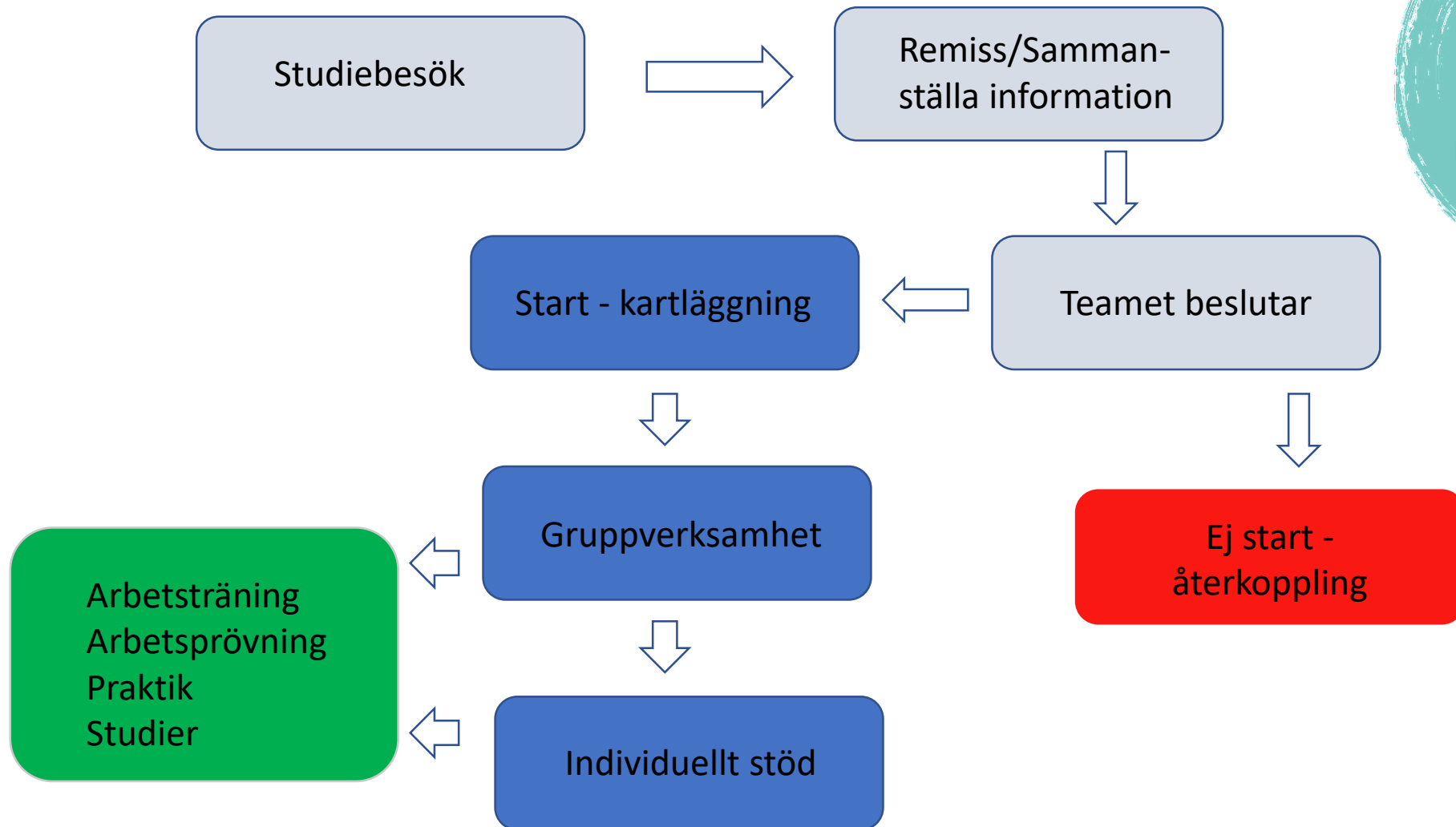
Under gruppverksamheten behandlas nedanstående:

- Hälsa
- Fritid
- Relationer
- Arbete och/eller studier
- Boende och vardag

Därefter:

- Avslutande möte med person och inremittenter.
- Möjlighet till fortsatt individuellt stöd upp till sex månader. Nytt uppdrag/mål ska då formuleras.
- Personen går vidare till arbetsträning, praktik eller studier.
- Inremittent tar vid igen, om behov finns, eller lämnar över till annan part.

Modul 4

Ungas psykiska hälsa

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp

Vad är psykisk ohälsa?

- Brett och övergripande begrepp
- Projektet kommer att arbeta utifrån en bred definition framtagen av Socialstyrelsen där psykisk ohälsa är

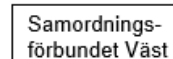
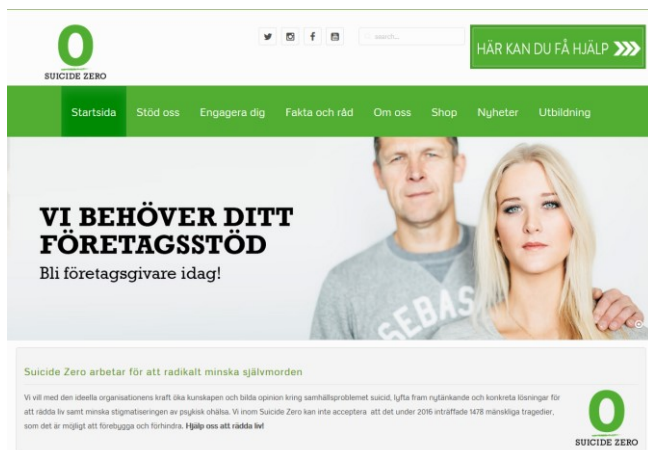
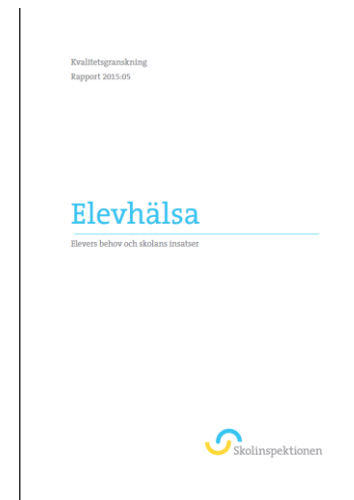
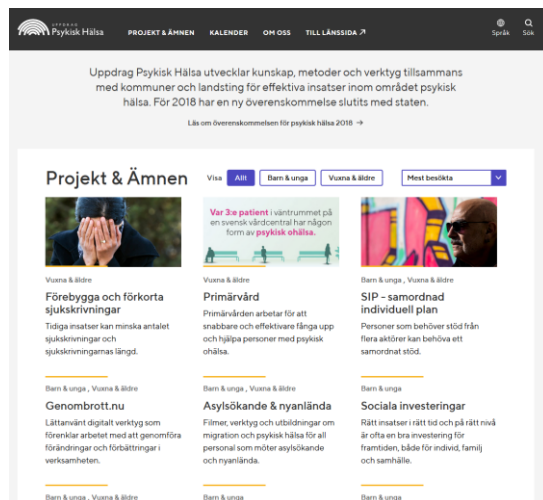
”psykisk ohälsa som påverkar barnets eller den unges känslomässiga välbefinnande och hindrar optimal utveckling och delaktighet i vardagsaktiviteter”

Psykisk ohälsa bland unga

- Den psykiska ohälsan bland unga ökar
- Ökningen störst i åldrarna 16-24 år
 - 2008-2009 uppgav 20% att de led av psykiska symptom
 - 2014-2015: uppgav 28% att de led av samma symptom
- Högre bland tjejer än killar
 - 34% respektive 23%

Källa: ungidag.se

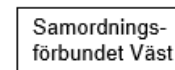

Psykisk ohälsa och skolavhopp

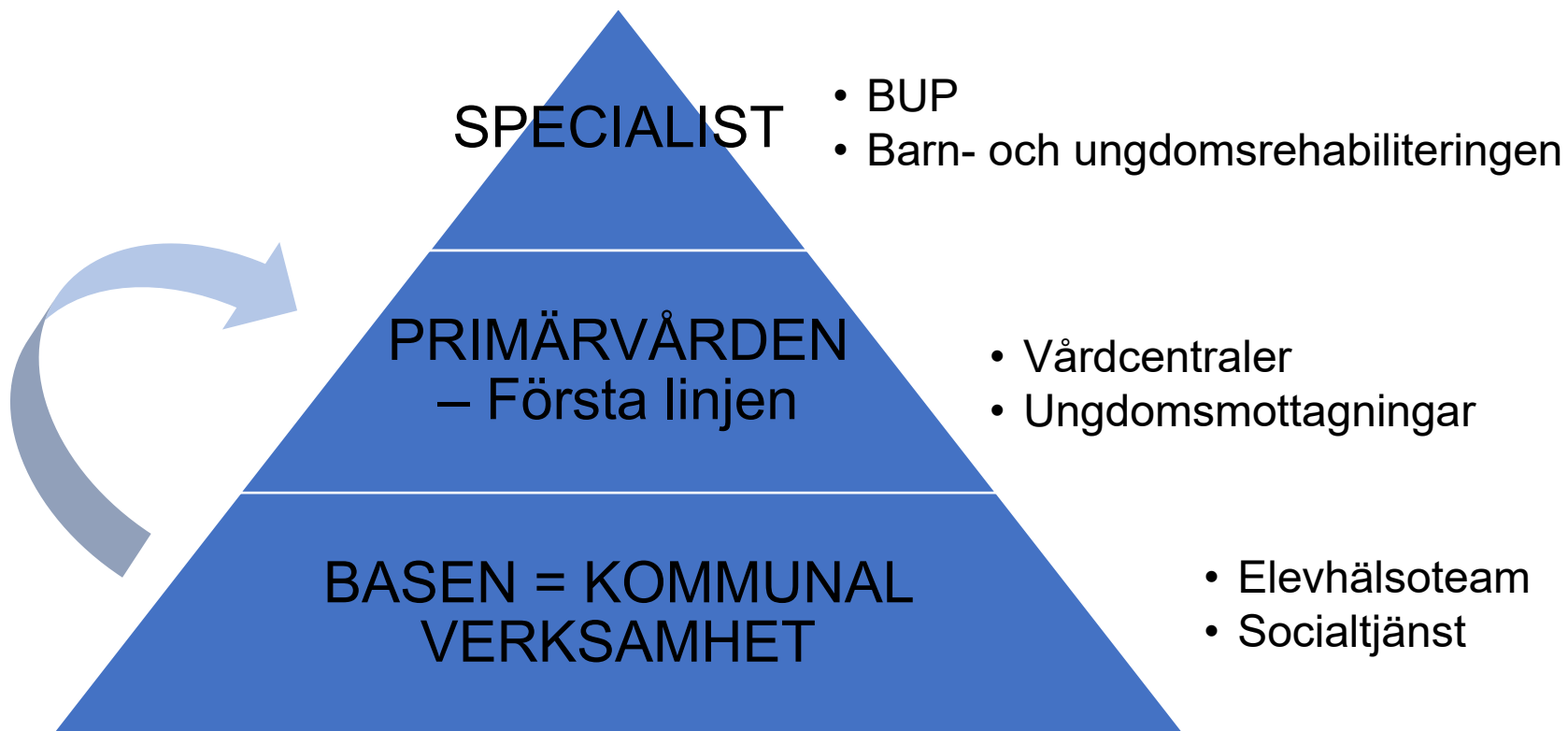
- God psykisk hälsa leder till bättre förutsättningar för lärande
- Finns tydliga samband mellan skolprestationer och psykisk hälsa
- Psykiska ohälsan stor bland de som hoppar av skolan
- Att fullfölja sina studier leder till minskad ohälsa och mindre risk att hamna i utanförskap

Källor: Temagruppen unga i arbetslivet – 10 orsaker till skolavhopp

Kungliga vetenskapsakademin – School, Learning and Mental Health – A Systematic Review

Första linjen

Umeå-modellen

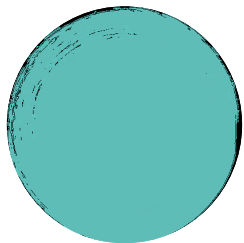

- Samverkan för tidigt stöd till unga med risk för psykisk ohälsa – Hälsa, lärande och trygghet (HLT)
- Tvärprofessionella arbetsgrupper
- Synkroniserar arbetet mellan skola/elevhälsa, socialtjänst och primärvård
- Tillgänglighet, rätt insats, i rätt tid och på rätt nivå

I projektet vill vi:

- Skapa dialog och diskussion kring hur vi bäst stöttar unga med psykisk ohälsa
- Uppmärksamma psykisk ohälsa
- Samverkan mellan olika huvudmän
- Lyfta fram goda exempel

Lisa Gillström – projektledare
lisa.gillstrom@skaraborg.se
070-376 53 45

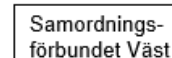
Annica Anegren – delprojektledare Samordningsförbundet Väst
annica.anegren@tanum.se
0525-185 95

Moa Mannesson – delprojektledare Skaraborg
moa.mannesson@skaraborg.se
070-372 50 46

Henrik Erlandsson – delprojektledare Fyrbodal
henrik@halsokallan.se
0702-09 94 82

Margareta Laurell – delprojektledare Fyrbodal
Margareta.laurell@fyrbodal.se
0733-35 85 29

Mikael Szanto – delprojektledare Borås
Miakel.szanto@borasregionen.onmicrosoft.com
073-406 12 95

KAFFEPAUS!

Åter på plats kl 10:30

**EN
SKOLA
FÖR ALLA**

Kraftsamling för fullföljda
studier och minskade
skolavhopp